

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 084 341/99-1165
Signatura: vh5ns101

Oblastní pracoviště Liberec
Okresní pracoviště Semily

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Speciální škola a Speciální mateřská škola při Dětském centru Turnov, Kosmonautů 1641, 511 01 Turnov

Identifikátor ředitelství: 600 099 474   **IZO:** Pomocná škola
117 700 576
Přípravný stupeň
117 700 592
Speciální mateřská škola 108 036 600

Ředitelka zařízení: MUDr. Jana Čepková

Zřizovatel: město Turnov, Dvořákova 335, 511 01 Turnov

Příslušný školský úřad: ŠÚ Semily, Ke Stadionu 183, 513 01 Semily

Termín inspekce: 14. dubna a 19. dubna 1999

Inspektoři: Mgr. Miloslava Paclíková, Růžena Janatová

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Řízení školy
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Zřizovací listina, dodatek ke zřizovací listině z 9. 9. 1998, zařazení do sítě škol, vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy vydané MŠMT ČR pod č. j. 24035/97-22, piktogramy č.j. 32124/96-22, Tech program, Autismus, tematické plány, plány výchovné práce, záznamy o dětech, třídní knihy, rozhodnutí o zařazení do speciální třídy, koncepce zařízení, spisová dokumentace pedagogů a dětí.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Koncepční záměry, plánování výchovně-vzdělávacího procesu

Speciální základní škola a speciální mateřská škola jsou organicky propojeny s dětským centrem (dále jen DC). Činnost škol byla schválena městskou radou v září 1998. Samostatná koncepce a plán školy nebyly písemně vypracovány. Koncepce dětského centra

zahrnuje komplexní péči o děti, které mají různé formy dětské mozkové obrny (dále jen DMO), smyslové vady (řeč, sluch, zrak) a kombinované vady. Cílem péče DC je umožnit úplný nebo částečný návrat dětí do společnosti.

V mateřské škole jsou dvě oddělení. Rámcové výchovně-vzdělávací plány v mateřské škole jsou zpracovány na základě Programu výchovné práce. Stanovené individuální výchovné plány odrážejí specifické potřeby dětí a koordinací komplexní péče školskými a zdravotnickými pracovníky přispívají k rozvoji osobnosti dítěte.

Speciální škola má dvě třídy (přípravný ročník pomocné školy a třídu autistických dětí). Při plánování výchovně-vzdělávací práce vychází ze vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, Teach programu a Autismus. V obou třídách děti pracují s piktoqramy. Učitelky vypracovaly tematické plány na jednotlivé předměty, které vyučují v blocích. Každý žák má individuální plán, který vychází z jeho dovedností, možností a znalostí. Existuje velmi dobrá provázanost mezi pedagogy a zdravotníky.

Koncepční záměry a roční plán práce speciální základní a mateřské školy nebyly písemně zpracovány.

Plánování konkrétní výchovně-vzdělávací činnosti má dvě roviny - dlouhodobě obecnou a podrobně individuálně směřovanou. Plánování individuálního vzdělávání se opírá o posudky odborníků a má spíše nadprůměrnou úroveň.

Celkově byla tato oblast hodnocena jako průměrná.

2. Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Speciální škola a speciální mateřská škola jsou zřízeny při nestátním zařízení Dětské centrum Turnov, které má právní subjektivitu.

Ve speciální mateřské škole jsou dvě oddělení, kde je zapsáno 13 dětí na třídu s různými vadami. V každé třídě je jedna učitelka a dvě zdravotní sestry.

Vzhledem k zařazení do sítě škol jako speciální mateřská škola a dle níže uvedených vyhlášek mají výchovně-vzdělávací činnost provádět učitelky mateřských škol, tj. na třídu dvě učitelky.

Speciální škola má přípravný ročník pomocné školy (PŠ) o pěti dětech. Výuku zajišťuje jedna učitelka, vypomáhá absolventka střední školy. V autistické třídě jsou čtyři děti, které vyučuje jedna učitelka, dle potřeby je k dispozici zdravotnice. Podle §4 odst. 5 vyhl. č. 127/97Sb., zabezpečují výchovně-vzdělávací činnost ve třídě pro žáky s diagnózou autismus dva pedagogičtí pracovníci.

Na základě výběrového řízení byla jmenována do funkce ředitelky DC Turnov MUDr. Jana Čepková. Organizační, provozní a výchovně-vzdělávací činnosti zajišťovala vrchní sestra. Dodatkem č.1 ke zřizovací listině DC v Turnově ze dne 30. 6. 1994 byla listina doplněna o vymezení výchovné a pedagogické činnosti speciální školy a speciální mateřské školy. V dodatku je odkaz na zákon č. 564/90 Sb., a 258/96 Sb., o soustavě základních a středních škol, v platném znění a na vyhlášky č. 127/97 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách a č. 35/92 o mateřských školách. Organizační uspořádání s jasným stanovením nadřízenosti a podřízenosti nebylo písemně předloženo. Po skončení inspekce dodala ředitelka DC rozhodnutí o pověření učitelky speciální školy zástupcem speciální školy a speciální mateřské školy.

2.2 Personální struktura

Ve speciální mateřské škole pracují dvě učitelky s pedagogickou způsobilostí pro mateřské školy, jedna absolvovala bakalářské studium speciální pedagogiky. Ve speciální základní škole jedna učitelka absolvovala střední pedagogickou školu, druhá má jiné odborné střední vzdělání. Obě mají rozšiřující studium speciální pedagogiky. Dalším pracovníkem je logopedka na částečný úvazek 0,27.

Organizační struktura nebyla písemně předložena. Vymezení kompetencí pro výkon státní správy ve školství dle znění zákona č.564/1990 Sb., nebylo přesně definováno.

Personální obsazení je funkční, ale vyhlášce MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků odpovídá pouze částečně.

Tuto oblast ČŠI hodnotí průměrně.

3. Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Vedoucí dětského centra svolává porady všech pracovníků k projednávání organizačních, provozních a také odborných otázek týkajících se konkrétní práce s dětmi. Samostatná kontrola pedagogů nebyla realizována. Hodnocení pracovníků prováděla na základě znalosti jejich pracovního nasazení a kvality práce.

Kontrolní systém bude možné hodnotit v následujícím období, až pověřená učitelka převezme přesně vymezené kompetence.

4. Informační systém - vnitřní a vnější

Všechny zásadní informace týkající se organizace a práce zaměstnanců centra předává vedoucí centra osobně. Jednou za tři měsíce je svolávána schůzka všech pracovníků, kde jsou zadávány úkoly a probíhá hodnocení práce. Důležité údaje jsou vyvěšeny na informační nástěnce. Učitelky byly seznámeny s pracovním řádem pro pedagogické pracovníky, který vydalo MŠMT ČR, písemný doklad o seznámení předložen nebyl.

Dětské centrum i speciální školy jsou v místě velmi dobře známé. Kontakty mezi pedagogy a rodiči probíhají na základě vzájemné důvěry denně, často jsou organizovány společné akce. Rodiče mají možnost nahlédnout do tříd. Informace o celém zařízení, o výchovných plánech jsou k dispozici na nástěnce v šatně, jsou zde také vystavovány dětské práce.

Vnitřní i vnější informační systém zajišťuje bezproblémový chod zařízení a byl hodnocen nadprůměrně.

5. Vedení povinné dokumentace

Byla sledována tato dokumentace

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol - v pořádku,
- zřizovací listina včetně dodatku - vymezuje výchovné a pedagogické činnosti,
- rozhodnutí o registraci nestátního zdravotnického zařízení- vydal Okresní úřad Semily dne 30. 6. 1994,
- koncepce - v písemné podobě školy nemají, je zpracována globálně za centrum,
- třídní knihy, katalogové listy - vyskytly se drobné nedostatky,
- rozvrh hodin - v pořádku,

- školní řád samostatně vypracován nebyl, byl součástí řádu celého zařízení,
- pedagogické rady - nebyly vedeny,
- přehledy výchovné práce nebyly vedeny na předepsaných tiskopisech,
- záznamy o dětech - vypracovány jsou podrobné individuální plány, které vycházejí ze zdravotní a pedagogické diagnostiky, denně je prováděno hodnocení,
- plán výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy- byl zpracován rámcově

Ve vedení pedagogické dokumentace byly zjištěny nedostatky. Této oblasti je třeba věnovat zvýšenou pozornost.

6. Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

V mateřské škole učitelky využívají různé formy práce, především individuální práci v návaznosti na rehabilitační a léčebné procedury.

Speciální škola respektuje učební plán, který je v souladu se vzdělávacím programem pro pomocné školy a přípravný stupeň pomocné školy. Vyučuje v blocích, výrazně uplatňuje individuální plány.

Učební plány a zvolené individuální výchovné postupy byly průběžně plněny. Hodnoceno spíše nadprůměrně.

7. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Dětské centrum a tím také speciální škola a speciální mateřská škola jsou financovány ze dvou zdrojů. Od zřizovatele získávají příspěvek na provoz a ze školského úřadu prostředky na mzdy pedagogických pracovníků, na odvody a na ONIV. Jako právní subjekt se DC řídí finančními a hospodářskými předpisy, které kontroluje odpovědný úřad. Čerpání mzdových prostředků pro pedagogy průběžně sleduje školský úřad.

Další zdroje příjmů jsou od VZP a od sponzorů. Všechny finanční prostředky, kromě mzdových, jsou věnovány na provoz, inovaci, údržbu a rozšiřování služeb pro děti.

Finanční prostředky, poskytnuté ze státních prostředků formou delimitace ze školského úřadu na mzdy pracovníků, jsou využívány efektivně.

8. Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Budova dětského centra, ve které je umístěna speciální škola i speciální mateřská škola byla původně společným zařízením mateřské školy a jeslí. Nyní je v jedné části čtyřtřídní mateřská škola a druhá část byla adaptována na současné dětské centrum poskytující komplexní zdravotní, rehabilitační i pedagogickou péči dětem s různým postižením.

Vybavení jednotlivých tříd je dostačující, děti v mateřské škole mají k dispozici velké množství speciálních pomůcek, stavebnic, kostek, hraček a výtvarného materiálu.

Ve škole jsou třídy menších rozměrů. Pro relaxaci využívají místnosti DC, kde se relaxační techniky běžně provádějí. Vybavení je dobré. V autistické třídě jsou zajímavým způsobem vyřešeny prostory kolem lavice, kde z jedné strany směrem ke stropu jsou regály na pomůcky. Tím je respektováno i soukromí žáka. Ve třídě i na chodbě jsou nástěnky s piktogramy. Učební pomůcky jsou průběžně doplňovány. Knihovna (učitelská i žákovská) je zastoupena odbornými publikacemi i beletrií a je přístupná pro všechny zájemce. Škola

má dvě menší dílny, jedna slouží pro pracovní činnosti a ve druhé je keramická pec. V přízemí je tělocvična, kde se denně cvičí.

Všechny děti využívají podle doporučení odborných lékařů i další vybavení a nabídku služeb centra například koupele, rehabilitace, tělocvičnu, hippoterapii.

U budovy je travnatý pozemek s dětským zahradním zařízením, který slouží pro různé činnosti i odpočinek dětí po celý rok.

Prostorové uspořádání je funkční, umožňuje skupinovou i individuální práci. Vybavení pomůckami k jednotlivým činnostem je velmi dobré.

Materiálně-technické podmínky jsou vzhledem ke speciálnímu zaměření školy vynikající.

9. Hodnocení psychohygienických podmínek

Způsob organizace dne v mateřské škole umožňuje pružně reagovat na konkrétní podmínky a potřeby dětí. Během dopoledne se střídají řízené činnosti s relaxací a rehabilitací. Z podrobně vypracovaných individuálních plánů vyplývá důsledné respektování osobnosti dítěte s jeho handicapem.

Ve speciální škole se denně začíná společnou komunitou a relaxačními technikami. Během výuky jsou respektovány individuální potřeby a zvláštnosti dětí. Učitelky uplatňují speciální metody a zařazují střídání činností.

Prostředí je pro děti útulné, bezpečné, všechny prostory byly vzorně uklizené a velmi pěkně vyzdobené. Tepelné i světelné podmínky byly dobré.

Vztahy mezi pedagogy a zdravotníky jsou velmi dobré.

Psychohygienické podmínky jsou vynikající.

10. Plnění učebních osnov

V mateřské škole mají učitelky vypracovaný rámcový výchovně-vzdělávací plán, který průběžně plní se všemi dětmi. Dále mají vypracované individuální plány, které vycházejí ze speciálně-pedagogické diagnostiky. Přestože inspekce neměla k dispozici průkazné záznamy o plnění v přehledech výchovné práce, pozorováním a kontrolou další dokumentace shledala promyšlenou pedagogickou práci. Pozitivní hodnocení a potřebnost práce učitelek zaznělo i z rozhovoru s vedoucí centra.

Speciální škola pracuje podle vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy a podle speciálních programů (piktogram, autismus). Učitelky důsledně respektují odborný posudek a doporučení odborníků. Na každého žáka je vypracován zpravidla týdenní individuální plán, jehož kroky jsou denně vyhodnocovány. Zvláště je plánovaná společná výchovně-vzdělávací činnost. Učitelky se na výchovně-vzdělávací práci písemně připravují a postupy i výsledky hodnotí.

Tuto oblast ČŠI hodnotí spíše nadprůměrně.

11. Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hospitace byla provedena v obou třídách mateřské školy v průběhu dopoledne. Učitelky vytvořily odpovídající podmínky pro rozvinutí spontánních činností, na ně navazující společné přivítání dne i pro individuální řízenou činnost. Společné cvičení má také terapeutický význam, kdy se děti s různým handicapem učí sebeobsluže a komunikaci, rozvíjí se smyslová výchova, jemná i hrubá motorika a další dovednosti.

Při cvičení byly přítomny zdravotní sestry, které zajišťovaly individuální pomoc. Při zařazování náročnějších prvků je efektivnější volit cvičení po skupinách.

V průběhu řízených činností zařadila učitelka jazykovou rozcvičku. Motivace byla přiměřená věku dětí. Metodický postup měla promyšlený a velmi dobře provedený. Vhodně využila motivující a stimulující názorné pomůcky. Střídala práci skupinovou a individuální.

Při individuální péči učitelky vycházely z individuálního plánu a plně respektovaly osobnost dítěte.

Všechny činnosti byly metodicky dobře promyšlené, ne vždy byla při kolektivní řízené činnosti dodržena zásada přiměřenosti.

Práce učitelek byla hodnocena jako nadprůměrná až vynikající.

Ve škole byla provedena hospitace v přípravném ročníku a ve třídě autistických dětí.

V přípravném ročníku byl blok jazykové a rozumové výchovy. Učitelka velmi dobře žáky motivovala, uplatňovala prvky dramatické výchovy. Využila dostatek názorných pomůcek, pro každého žáka byly diferencované. Učitelka - pomocný pedagog, dobře asistovala učitelce, zabývala se průběžně dětmi, které vyžadovaly přítomnost a výraznou pomoc učitelky. V bloku bylo přiměřené střídání činností, žáci byli stále podněcováni k aktivitě, učitelka je stále povzbuzovala a chválila.

Ve třídě autistických dětí učitelka pracovala s dětmi ryze individuálně. Držela se metodiky práce s autistickými dětmi. Citlivě a důsledně vyžadovala plnění zadaného úkolu. Velmi dobře pracuje s piktogramy.

Obě učitelky odvedly velmi dobrou práci.

Celkově inspekce hodnotí pedagogické působení učitelek jako nadprůměrné.

12. Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Děti v mateřské škole byly po celou sledovanou dobu spokojené a aktivní. V případě únavy měly možnost přejít na relaxaci nebo si vybrat jinou činnost. Děti mají návyky sebeobsluhy a s dopomocí se učí překonávat určité překážky.

Ve škole získávají základní dovednosti, učí se respektovat dospělého, řídit se pokyny, dodržovat režim a rozvíjí se v oblasti vědomostní.

Výrazná je individuální práce s autistickými dětmi, které s pomocí piktogramů dokáží komunikovat a plnit dané úkoly.

Velmi dobrým působením všech pracovníků dochází k rozvoji osobnosti dětí přiměřeně k jejich možnostem a dovednostem. Inspekce tuto oblast hodnotí jako nadprůměrnou.

ZÁVĚRY

Speciální škola a speciální mateřská škola při dětském centru má svoje opodstatnění. Materiální a personální zajištění výuky umožňují plnění vzdělávacího programu na dobré úrovni.

Oblast řízení není dosud funkční a vyžaduje zvýšenou pozornost. Důvodem je nepřesné vymezení působnosti speciálních škol a dětského centra.

Vymezení kladů

- velmi dobré prostorové a materiální podmínky,
- pracovní nasazení učitelek a jejich přístup k dětem
- velmi dobrá práce s autistickými dětmi
- vynikající spolupráce všech pracovníků.

Vymezení nedostatků

- nebylo zabezpečeno pedagogické řízení školy
- nedostatky byly ve vedení povinné dokumentace.

Doporučení

- Provoz speciální školy a mateřské školy uvést do souladu s platnými právními normami.
- Vést povinnou dokumentaci v požadované kvalitě a rozsahu.
- Věnovat zvýšenou pozornost dalšímu vzdělávání pedagogů.

razítko

Podpisy inspektorek:

vedoucí týmu Mgr. Miloslava Paclíková v. r.

členka týmu Růžena Janatová v. r.

V Liberci dne: 18. května 1999

Přílohy: žádné

Inspekční zprávu jsem převzala dne 27.5.1999

razítko

Podpis ředitelky školy MUDr. Jana Čepková v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MÚ Turnov	31.5.1999	085 351/99-1075a
Školský úřad: Semily	31.5.1999	085 351/99-1075b

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
--	--	--